

7

1765 17

A. D. G.

DISSERTATIO JURIDICA INAUGURALIS
DE
EFFECTIBUS ET POENIS
DIVORTII TAM PARTIALIS
QVAM TOTALIS

S. 400.

QVAM
PRO RITE CAPESSENDA PROFESSORIS JURIS
ORDINARII PROVINCIÆ
CLEMENTISSIMÆ SIBI DEMANDATA
IN AUDITORIO MAXIMO

DIE XXVIII. FEBR. ANNO MDCCLXV.
HORIS ANTE ET POMERIDIANIS

DEFENDET

AUCTOR ET PRÆSES
CRISTIANUS RENATUS BRAUN

J. U. D. SACRÆ REGIÆ MAJESTATIS PRUSSIÆ CONSILIARIUS
RERUM CRIMINALIUM, ET SUPREMARUM IN REGNO PRUSSIÆ
CURIARUM ADVOCATUS

RESPONDENTE

DANIELE ANDREA ZERNECKE J. U. G.

GEDANENSI

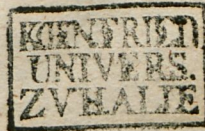
CONTRA OPPONENTES JURIS CULTORES

ERNESTUM THEOPHILUM LILIENTHAL REG. PRUSS.

HEINRICUM CAROLUM JESTER REG. PRUSS.

JACOBUM MADEYKA JOHANNISB. DRYGALLA PRUSS.

REGIOMONTI
LITTERIS HARTUNGIANIS.

SERENISSIMO ATQVE POTENTISSIMO
PRINCIPI AC DOMINO
FRIEDERICO
REGI PRUSSORUM INVICTISSIMO

RELIQVA

HEROI STRENUISSIMO

PATRIÆ PATRI INDULGENTISSIMO
MUSARUM STATORI FORTISSIMO
VICTORI AC TRIUMPHATORI SEMPER AUGUSTO
REGI AC DOMINO SUO LONGE CLEMENTISSIMO

hæc novi muneris auspiciâ

devotissima mente manuqve sacrat

Sacra Regiæ Majestati

subjectissimus

Christianus Renatus Braum.

DE EFFECTIBUS ET POENIS
DIVORTII, TAM PARTIALIS QVAM TOTALIS.

I. I.
Immensa Dei sapientia, uti in omnibus rebus, quarum
complexu hoc universum componitur, ita potissimum
quoque in conservatione generis humani, inter alias
creaturas nobilissime resplendet. Junxit enim Creator potentissi-
mus maris & foeminae sexum arctissimo vinculo illisque non solum
facultatem mixtis corporibus sese propagandi indidit, sed etiam, ut
jucunde & libenter mortales matrimonium appetere acrem & te-
nerrimam sexuum in se invicem propensionem implantavit, nec non
in prolem suscipiendam ardentissimum simul affectum insevit, ne ob
molestias partus & educationis onera vel studio vel per segnitiam &
incuriam prolis generandae curam omitterent & negligenter.

§. 2.

Quam veneranda ergo sit hæc maris & sceminae conjunctio, partim ab sanctissimi Conditoris & Institutentis auctoritate, partim etiam ab excellentissimo ac toti generi humano tam proficuo tamque salutari sine satis superque elucet. Quamvis enim matrimonium in se & sua natura rebus sacris non sit annumerandum & tam quoad vinculum quam causas a propria potestate ecclesiastica non pendeat, sed civile negotium sit, ita ut non solum ICTi maximi nominis a) verum etiam Theologi Orthodoxi contra matrimonii sacramentum acriter disputarint, & ipse beatus Lutherus in scriptis suis b) ex numero sacramentorum eliminaverit matrimonium, attamen illud divina quadam sanctione munitum esse & ad finem non solum civilem, sed aliquo modo spirituales simul tendere, ideoque in rebus mortalium primo loco ponendum & præter cetera humana negotia in eminentiori pretio habendum esse, nemo sane rem aequa animi lance ponderans inficias ibit.

a) Marc. Anton. De Dominis de Republ. Ecclesiast. Libr. V. Cap. XI. Henric. de Coccej. in Dissert. de Matrim. moment. in Proleg. §. I. Joh. Sam. Stryck in Dissert. de Reliquiis Sacrament. in Matrim. Cap. I.

b) B. Luther. in Libr. von Ehe-Sachen in Præf.

§. 3.

Dicitur autem *matrimonium* alias Societas nuptialis, vel etiam Conjugium, quia communi quasi jugo copulantur mas & scemina, ut utriusque fortunæ perpetui sint comites & socii, & est *naturalis conjunctio maris & femina a Deo instituta ad mutuum viæ adiutorium ac sobolis procreationem*. Requiritur ergo ad legitimum matrimonium

1) *Conjunctio* & quidem non corporum solum, sed inprimis etiam animorum, nam scortatores & adulteri pariter corporibus se conjungunt nec tamen inter illos matrimonium obtinet, quia non conjunguntur animo vel non cohabitant. Consensus enim, non concubitus, facit Matrimonium c) quorsum pertinet illud quod Germani de sponsis adhuc ante nuptias ulrpant: *Für Gott sind sie schon Eheleute*. Hæc vero coniunctio requirit consensum non solum sponsi & sponsæ, sed etiam Parentum, & his deficientibus Tutorum & Curatorum, aut Consanguineorum, quorum consensus partim
de

5

de necessitate, partim de honestate est. Declaratur autem Consensus sponsalitijs & matrimonialis non verbis solum, sed etiam gestibus, aliisque signis idoneis, & accedit huic consensui *Benedictio Sacerdotalis* alias Hierologia dicta, quia sanctam & votivam precationem denotat, & nihil aliud est, quam *solemnis ritus, quo persona desponsata a Ministro Ecclesie, solemniter copulantur iisque publice benedicuntur*, id quod etiam apud nos ad essentiam legitimi matrimonii est requisitum necessarium d) quamvis non negandum sit, dari casus, ubi matrimonium etiam absque benedictione sacerdotali possit dici legitimum e).

c) L. 30. π . de R. J. L. 15. π . de Cond. & Demonst.

d) Corp. Jur. Fried. Part. I. pag. 54. §. 26. verb. Endlich wird auch zu einer rechtmäßigen Ehe erfordert, daß die Priesterliche Einsegnung darzu komme: denn durch diese Copulation wird die Ehe substantiiret.

e) Reinhold. Fried. de Salmc Dissert. Jurid. de Matrim. legitim. absque Benedict. Sacerdot. §. 7. seqq.

§. 4.

Est hæc Conjunctio maris & sceminae sive matrimonium 2) *naturalis*, quia Juri Naturali consentanea, & naturalis sobolem generandi instinctus non hominibus saltem, sed animantibus etiam est insitus, ita ut his major insit voluptas generandi, quam pascendi f). Vim ergo illi inferunt naturæ, qui homines a legitimo matrimonio arcent, & hanc Legem a Calixto Pontifice Romano originem suam trahere dicitur, ad hosque versiculos occasionem præbuit.

O bone Calixte, mundus totus perodit te,
Quondam Presbyteri poterant uxoribus uti.
Hoc destruxisti, postquam tu Papa fuisti.
Ergo tuum merito, nomen habent odio g).

Habet autem hæc conjunctio 3) tantum *inter unum marem & feminam* locum, adeoque Polygamia & Polyandria simultanea tantquam Juri Naturali, potissimum autem Divino repugnans est illicita, & adversariorum officia solidis argumentis jam dudum sunt refutata ac rejecta h).

- f) Hoc observatum Baconis de Verulamio refert Puffendorfius in *Jure Nat. & Gent.* Libr. VI. Cap. I. §. 2.
 g) C. Hartknochs *Prenzl. Kirchen-Historie* pag. 86.
 h) Multos inter alios auctores Dissertatio Benemannii sub Præs. Joh. Sam. Stryckii habita de hac materia legere volupe est.

§. 5.

Porro Conjunctio Matrimonialis 4) a Deo est insitua (§. 1.) uti ex Sacris litteris i) apparet. Cum enim post lapsum Protoplastorum morti obnoxium fuerat redditum genus humanum Sapientissimum Numen prospexerat discrimine sexus & naturalem hominibus sese propagandi tam facultatem quam instinctum infeminavit, quæ primæva matrimonii fundatio ac institutio Legis omnino obtinet locum, conjugesque interna jam obligatione obstringit; ut secundum regulas virtutis conjugalis vivant & intentioni Divinæ primariæ morem gerant. Agnoverunt hanc veritatem ipsi Gentiles, & Aristoteles k) jam docuit aptitudinem maris & foeminae a Numine Divino profectam esse. Errant ergo illi, qui primam matrimonii institutionem hominibus tribuunt, uti hoc Historicus Justinus fecit, qui l) de Cecrope primo Atheniensium Rege ita loquitur: *Cecrops primus marem foemina matrimonio junxit.*

i) Gen. Cap. 1. Vers. 28. & Cap. 2. Vers. 18.

k) Libr. I. Oeconom. Cap. 3.

l) Libr. 6, Cap. 6.

§. 6.

Initur vero hæc Conjunctio matrimonialis 5) partim ob mutuum vitæ adjutorium, partim ob sobolis procreationem. Duplex ergo tantum est verus matrimonii finis, id quod ex ipsa Divina institutione elucet (§. 5.). Cum enim Adamus solus erat & consortio sui similis destitutus, Deus ipsi faciebat adjutorium & Evam creabat, ipsique ut Conjugem tradebat, dicendo: *Non est bonum, hominem esse solitarium, faciamus ipsi auxilium seu adjutorium pro ipso m).* Huic autem fini accessit alius illi subordinatus scil. procreatio sobolis, id quod

7
quod ex ipsius Divinae Benedictionis verbis probandum: *Crescite & multiplicamini & implete terram n)*. Cum enim illud mutuum consortium conjunctionem simul corporum comprehendat, voluit quod Deus, ut ex illo liberi generentur, & creavit inde Sapientissimum Numen Evam ex costa Adami tamque arctissimo vinculo ambo conjunxit, ut debeant duo esse in carnem unam. Addunt quidem alii tertium adhuc Matrimonii finem, quem accessorium vocant, nempe extinctionem libidinis. Sed minus recte extinctio libidinis finis matrimonii dici potest, cum in ipso etiam matrimonio libidini non indulgendum, sed castitati potius studendum est, ne hoc negotium a Deo tam sancte institutum pessime profanetur. Rectius ergo sentiunt illi, qui matrimonium *πρωτοφύγιαν* vel medium esse asserunt, ad evitandam scortationem & vagam libidinem.

m) Gen. II. Vers. 18.

n) Gen. I. Vers. 28.

§. 7.

Tandem 6) conjunctio matrimonialis est *indivisibilis*. Arctissima enim est vitae conjugalis Societas ac per se & sua natura indissolubile matrimonii foedus & quod Deus conjunxit illud homo ne separet. Commovet hoc multos tam Theologos quam Ictos solidis rationibus probatum reddere, indissolubilitatem matrimonii Juri Divino innixam esse. Adfunt tamen rationes & causae, quae ejusmodi solutionem vinculi matrimonialis vel totalem vel partialem sudent & permittunt, cum nec sanctiores litterae excludant causas ad divortium idoneas & sufficientes.

§. 8.

Divortium a diversitate mentium nomen accepit o), vel quia per divortium Coniuges in diversas abeunt partes p) & a recta via discedunt, hinc etiam ab officiis, quae sibi invicem durante matrimonio praestiterunt, soluti sunt. Sumitur autem vox divortii vel *latissime*, & tunc qualemcunque rerum sejunctionem ac separationem denotat, vel *late* ita ut concernat personas vel matrimonii vinculo vel sponsaliis junctas q) & in hac significatione etiam repudium sub
se

se comprehendit, quod proprie inter personas desponsatas locum habet, vel tandem *stricte* sumitur vox divortii, & tunc sese tantum ad personas in societate coniugali viventes extendit. Dicitur etiam divortium alias *separatio coniugum*, quæ si fit in perpetuum *divortium quoad vinculum*; si vero a thoro & mensa tantum, *divortium temporale* sive ad certum tempus nuncupatur.

- o) Barnab. Briffon. in Tract. de Verb. signif. ad Verb. Divortium,
- p) L. 2. π . de Divort. & Repud & l. 91. π . de V. S.
- q) L. 1. π . de Cond. Caul. dat.

§. 9.

Præmissis hisce generalioribus principiis ad specialiora progrediendum & genuina quæ divortii respondet notio exponenda est. Ex communi vero D. D. sententia *Divortium* nihil aliud est quam *dissolutio vinculi matrimonialis inter conjuges adhuc viventes, ex justa causa, publica Judicis auctoritate facta.* Jure Canonico Divortium est matrimonii legitime contracti ex causa superveniente per Sententiam Judicis ecclesiastici facta dissolutio. Differt ergo divortium a Declaratione Nullitatis, per quam non tam matrimonium dissolvitur, quam potius jam statim ab initio pro vitioso & invalido declaratur, *daß die Ehe zu Recht nicht beständig sey.* Obtinet autem nullitas matrimonii in his potissimum casibus locum 1) quando amoborum contrahentium vel etiam parentum & tutorum consensus deficit, uti enim omnis obligationis ita maxime etiam coniugalis foederis fundamentum est consensus. 2) Si quis matrimonium ad certum tantum tempus contrahere audit. 3) Si is, qui jam uxorem habet hac superstiti aliam ducit, 4) quando matrimonium in gradu prohibito contrahitur, 5) Ob impotentiam unius vel alterius contrahentium quæ ante nuptias jam adfuit. 6) Si adulter cum altera connubium iniiit, vel etiam adulter contra prohibitionem ad certum tempus factam absque dispensatione ad matrimonium provocat. 7) Si quis cum persona, quam vi abduxit copulatus est & 8) si glæbae adscriptus vel homo proprius liberam virginem vel uxorem servilem ejus conditionem ignorantem, modo illa hoc probaverit, in matrimonium duxit. Declarata ergo in his aliisque casibus 1), nul-
litate

litate matrimonii omnia jura & beneficia matrimonialia simul cessant.

r) Corp. Jur. Fried. Part. I. pag. 55. & 56. §. 34.

§. 10.

Originem divortiorum quod attinet, difficile plane est, natales eorundem accurate determinare. Usus quippe divortiorum antiquis jam temporibus inter plerasque gentes receptus fuit, ita ut fere Juris Gentium dici mereatur, quatenus scilicet pro moribus Gentium illud accipitur. Apud antediluvianos jam divortiorum usum obtinuisse observavit Seldenus s) & non minus ex historiarum annalibus notum est, divortia inter Hebræos, Græcos & Romanos licita fuisse. Apud hos vero potissimum divortiorum licentia & pruritus ita invaluit, ut ob levem quamvis causam a Societate conjugali recedere cuius integrum & permillum fuerit t) immo mutuo dissensu seu bona gratia, nec non citra omnem quoque causam dissolvere matrimonium, adeo naturale visum fuit Romanis, ut ipse Imperator Justinianus u) hac de re ita se explicaverit: *eorum que in hominibus subsequuntur, quicquid ligatur solubile est. Distrabuntur itaque matrimonia alia consentiente utraque parte, alia per occasionem rationabilem, que etiam bona gratia vocatur, alia vero citra omnem causam.* In subsequentibus tamen Christianorum Imperatorum & jam Constantini M. temporibus antiqua & arbitraria Romanorum divertendi licentia paulatim restricta & ad justiores reducta est terminos, quamvis non negandum sit, quod in Praxi liberior adhuc remanserit divortiorum licentia, donec Jus Canonicum in foro civili paulatim usu receptum est, & auctoritatem accepit.

s) Selden. de J. N. & G. juxta discip. Hebræor.

t) Valer. Max. Lib. III. Cap. 6.

u) Nov. 22. Cap. 3. & 4.

§. 11.

De Justitia ergo divortiorum si quæramus, tanta se nobis præsentat discrepans sententiarum farrago, ut omnia pro justitia divortiorum vel contra illam quæ militant argumenta adducere & concili-

B

cili-

cellare, fines opusculi hujus & scopum nostrum transcenderet. Sufficiat ergo rem in compendium reducere & ex suffragiis probatissimorum tam Theologorum v) quam Ictorum w) qui in ipsis sententiarum divortiis mediam tanquam regiam secuti sunt viam, hanc Juri Naturæ legiqve divinæ convenientissimam adoptare regulam: *Omne illud quod fini matrimonii ejusdemque essentia contrarium est, & pacti conjugalis violationem directe vel per consequentiam in se continet, justam divortii causam efficit.*

v) Inter hos rem acu tetigit & nucleum quasi hac de materia ex S. S. demonstravit celeberrimus in hac Academia Theologus T. C. Lilienthal S. S. Theol. D. & Prof. Ord. in Tractatu suo orbi litterario notissimo, *die gute Sache der in der heil. Schrift enthaltenen göttlichen Offenbarung* 16. Tom. V. Cap. XI. §. 77. seqq.

w) Leyser. Med. ad π . Spec. 315. M. 1.

§. 12.

Inter has ergo justas validasqve dissolvendi matrimonii vinculum causas *prima* & potissima est *adulterium*, quippe quod matrimonii naturæ plane contrarium est, & essentialis pacti matrimonialis violationem directo comprehendit. Intelligitur autem hic per adulterium quælibet illicita conjunctio vel commixtio a marito vel ab uxore facta & gravissimis indicii probata vel conjecturis urgentissimis inducta, qualis est deprehensio nudi cum nuda in uno lecto, etsi concubitus ipse non probetur x) ut & conversatio suspecta uxoris cum alio contra prohibitionem mariti, osculum luxoriosum & amplexus in loco suspecto, vel etiam litteræ amoris *Liebes-Brieffe* y), talis siquidem illicita conversatio & impudica cohabitatio ad *πορνείαν* & talem turpitudinem recte refertur, quæ vinculum conjugale violat & frangit z). Excipiuntur tamen casus sequentes; ubi accusatio adulterii ejusqve effectus locum non obtinent 1) nempe quoad uxorem quæ vim passa est aa). 2) Si conjux ex errore cum alia concubat, quam conjugem esse putat bb). 3) Si uterqve maritus & uxor sint adulteri, tunc enim amborum adulterium quasi compensatur, salvo tamen interesse publico cc). 4) Si coniux delictum vel expresse vel tacite, per cohabitationem scil. subsequenter dd) remiserit. 5) Si una pars recusando debitum conjugale causam adulterii præbuerit ee) & tan-

& tandem 6) quando uxor productis de morte mariti absentis testimonijs fide dignis cum alio connubium iniit, primus maritus autem postea rediit ff).

x) C. 12. X. de præf.

Leyser. Spec. 313. Med. 3.

y) Corp. Jur. Fried. Part. I. pag. 56. §. 35. n. 5.

z) Declaravit hoc notabili Casu & Responso Juris, Stryck. in Us. Mod. 7. ad Tit. de Divort. & Repud. §. 53.

aa) L. 13. §. 7. π. ad L. J. de adult.

bb) C. in lectum 6. c. 32. qv. 1.

cc) Corp. Jur. Fried. loc. alleg. n. 4. lit. a.

dd) L. 13. §. fin. π. ad L. J. de adult.

ee) L. 47. π. Solut. Matrim. oder wenn der Mann die Frau wohl gar verköpelt hat. Corp. Jur. Fried. loc. alleg. lit. c.

ff) Corp. Jur. Fried. loc. alleg. lit. e.

§. 13.

Secunda divortii causa, ob quam matrimonium non minus, quam ob adulterium, tollitur, est *malitiosa desertio*, quæ tunc obtinet, quando coniux habet in perpetuum deserendi coniugem animum, adeoque inter illos non amplius coniunctio maris & feminae neque individua vitæ consuetudo obtinet. Probari autem ante omnia debet animus deserendi, qui tunc jam per se cessat si quis ex causa laudabili ac necessaria Reipublicæ nempe vel militiæ, vel etiam propriæ negotiationis causa diutius abfuit gg) & relictam coniugem per litteras aut nuntios de vita sua certiore non reddidit hh). *Processum desertionis* autem quod attinet, ille nec in Jure Romano, nec in Jure Canonico, quippe quod divortium ipsum ex capite malitiosæ desertionis rejicit & patientiam potius ac castitatem præcipit ii), definitus aut præscriptus est, hinc ad jus modernum est recurrendum, secundum quod modus procedendi in causa malitiosæ desertionis contra desertorem absentem sequens est. Debet pars desertæ, instituta Actione, postquam desertor per biennii jam metas abfuit,

abfuit, in antecessum juramento corroborare, ipsi de diverticulo desertoris nihil notum esse & Edictalem Citationem petere, quæ tunc vel mediate vel subsidialiter, inprimis ad illum locum est expedienda & promovenda in quo desertor latibulum suum præsumtive habet. Si ergo post terminum in Edictali citatione præfixum absens non comparet, Actor, simulac hæc citatio cum documentis aff- & refixionis ad Acta reproduca est, accusata contumacia terminum propositionis in contumaciam extrahit & postquam absenti Mandatarius ex officio ad hunc actum constitutus est, qui ejus jura in Processu contumaciæ observat, super malitiosa desertione & utrum illa obtineat an non, cognoscitur, ac in primo casu absens pro contumaci declaratur kk).

gg) Corp. Jur. Fried. loc. alleg. pag. 57. §. 35. n. 11. in fin.

hh) Leyser. Spec. 314. Med. 1.

ii) C. 19. X. De Sponsal.

kk) Corp. Jur. Fried. loc. alleg. pag. 57. n. 6.

§. 14.

Præter adulterium (§. 12.) & malitiosam desertionem (§. 13.) ex aliis adhuc caullis æquipollentibus & æque gravibus divortium decernitur, & quidem tertio ob insidias vitæ structas ll). Sicuti enim adulterium tale delictum est, per quod immediate & proxime ipsum vinculum matrimoniale dissolvitur, ita hoc non minus in attentato inter Coniuges homicidio obtinet. Immo si dicendum, quod res est, durius adhuc & violentius videtur lædere vinculum conjugale ille, qui alteri coniugi insidias vitæ struit, quam qui adulterium committit, per hoc enim fides tantum conjugalis solvitur, coniux vero coniugi mortem intentans vinculum illud universale, quo natura omnes coniunxit homines, simul dirimere audet. Non minus etiam insidias vitæ alterius coniugis structas malitiosam simul comprehendunt desertionem. Quis enim magis excutit connubiale jugum, quam is, qui alteri mortem accelerare studet?

ll) Stryck. de dissens. Spons. Sect. V. §. 9. & Corp. Jur. Fried. loc. alleg. n. 7.

§. 15.

§. 15.

Permittitur *quarto* dissolutio matrimonii ob *furorem incurabilem supervenientem* mm), cessat quippe in hoc casu omnis matrimonii finis & talis persona pro mortuo habenda est, cumque in tristissimo illo statu non aliter sentiendum sit, ac si Deus ipse infelix hocce matrimonium solverit, hinc & in foro soli ejus solutio omnino obtinet, de qua insigne admodum tam Theologorum quam Ictorum Helmstadiensium, Responsum laudatus Leyserus nn) commemoravit. Venit in eadem classe etiam *morbus santicus & contagiosus vel venereus* oo), ob justam scil. animi aversionem & alterius coniugis metum, ne eadem inficiatur lue. Durum ergo esset in conjugali societate adeo mancipare membra, ut contra humanæ naturæ constantiam invita illa adigantur ad perferendum malum & continuandam societatem ex qua præsentissimum vitæ & sanitatis periculum incurrunt.

mm) Corp. Jur. Fried. loc. alleg. n. 8.

nn) Leyser. Spec. 315. Med. 11.

oo) Leyser. loc. alleg. Med. X. & Corp. Jur. Fried. loc. alleg. n. 8.

§. 16.

Sub malitiosa desertione comprehenditur *quinto* *perinax debiti conjugalis denegatio* & causam divortii eo magis præbet, quo magis fini matrimonii directo est contraria. Hinc docente Seldeno pp); jam apud Judæos actio debiti conjugalis usitata erat. Adiungitur huic denegationi ob paritatem rationis simul *sexto* *impotentia superveniens*, quam quis sibi ipsi malitiose procuravit & propterea pro malitioso desertore habendus est, quia ipsi magis adhuc displicet cohabitatio conjugalis, quam illi qui conjugem deserit. Enarravit de hoc casu exemplum Caspari, Ludovici Nigri Ducis Bipontini filii Pareus qq) & ejusdem generis non minus esse videtur, *septimo* *perpetua abortus procuratio* tanquam infelix, & detestabile medium fini matrimonii e diametro contrarium rr). Cum autem finis matrimonii non solum sit sobolis procreatio, sed primario quoque (§. 6.) mutuum adiutorium & tenerrima vitæ consuetudo: hinc inter causas dissolutionis matrimonii porro referuntur *octavo* *odium, inimicitia irconciliabilis,*

lis, nec non mores intolerabiles & animorum in totum disparitas, prouti ipse B. Lutherus ff), has causas dissolvendi conjugale vinculum admittit, & parum interesse videtur, an animo an corpore se separet coniux. Duo enim hæc tam arcta copula debent esse coniuncta, ut corporis coniunctio absque animorum unione consistere non possit.

pp) De uxor. Ebr. Lib. III. cap. 6. & 7.

qq) In Hist. Galat. Lib. V. Sect. 2.

rr) Lyncker. Decif. Jenens. Dec. 71.

ff) In Epistola ad Spalatin. Supplement. a Buddeo edit. Epist. 63.

§. 17.

Has potissimas dissolutionis conjugalis causas recensuisse earumque notas characteristicas indicasse, sufficiat. Antequam autem secundum ordinem & scopum hujus tractationis ad effectus & poenas divortii ulterius progrediar, quædam adhuc de Jurisdictione in causis matrimonialibus & divortii erunt præmittenda. Egit hac de materia nuper ex professo Vir Consultissimus DANIEL GRALATH J.U.D. ejusdem, ut & Historiarum nunc Professor in Illustri Gymnasio Gedanensi tt) solidisque superstruxit argumentis, causas matrimoniales sua natura non esse ecclesiasticas sed seculares, & quamvis illæ etiam inter Protestantes post reformationem Jurisdictioni Ecclesiasticæ vel potius cognitioni Consistoriorum, tanquam Judiciorum quæ ex personis ecclesiasticis & secularibus consistunt, relicta sint, attamen hoc non ex aliqua ratione necessitatis, sed potius ex mero Principum Protestantium arbitrio factum est. Dependet ergo a sola Principis auctoritate ac dispositione, & quidem magis ex jure summæ potestatis quam ex jure episcopali, causas matrimoniales ac divortiorum lites ad forum civile & secularia remittere ac devolvere. Extant hac de re in terris Protestantium multa exempla a laudato Auctore uu) allegata, & eandem quoque rerum faciem acceperunt causæ Matrimoniales hic in Regno Borussia per novam Constitutionem die 16. Septembris Anno 1751 promulgatam vv) quæ sequentis, quoad passum concernentem ww) est tenoris „Wir haben dem Departement des „Hoff-Richts auch die geistliche Prozesse, welche bishero bey denen „Consistoriis geführt worden, beylegen wollen, weil die Vielheit
„der

„der Justiz-Collegiorum nichts als lauter Confusiones und Jurisdi-
 „ctions-Streitigkeiten mit sich führet. Diefem zufolge, sollen alle Ehe-
 „und Matrimonial-Sachen, wenn der Kläger eine eximirte Person
 „ist, an das Hoff-Gericht verwiesen werden, die nicht eximirte aber
 „sollen die Wahl haben, ob sie bey dem Hoff-Gericht, oder denen
 „Aemter-Collegiis die Klagen anstellen wollen *ic. it. xx.* Weil de-
 „nen Unterthanen schwer gefallen in Ehe- und Matrimonial-Sachen 10
 „bis 20 Meilen an die Consistoria zu gehen, so haben wir diese Sa-
 „chen den Aemter-Collegiis beygelegt, dergestalt, daß die Ehe-Pro-
 „cesse &c. in dem District eines jeden Collegii vor dem Amts-Collegio
 „tractiret werden sollen. Jedoch mit dieser Restriction 1) daß denen
 „Klägern die Wahl bleibe, ob sie bey dem Hoff-Gericht, oder bey
 „dem Aemter-Collegiis klagen wollen, und 2) daß solches nicht auf
 „die eximirte Personen extendiret werden müsse, als welche hierin
 „kein ander Forum als das Hoff-Gericht haben. „ Sunt autem per-
 „sonae exemptae vel privilegiae in causis matrimonialibus omnes illi
 „qui Jurisdictioni loci, quo commorantur, non subsunt, vel ibi forum
 „domicilii non habent. Et ita Jurisdictio Judicii Aulici quoad causas
 „matrimoniales se extendit in Nobiles, Officiales tam ecclesiasticos
 „quam civiles & uno verbo in omnes, exceptis civibus Civitatum
 „Provincialium der Land-Städte, nec non incolarum culmensium &
 „& rusticorum der Eöllmer und Bauren, in hos nimirum exercent
 „Judicia praefecturae die Aemter-Collegia Jurisdictionem respectu caus-
 „arum connubialium, salva tamen electione fori. Adnumerantur
 „exemptis personis in matrimonialibus causis etiam Judaei, qui, quemad-
 „modum ante novam Justitiae reformationem Consistorium Sambien-
 „se pro foro matrimoniali competente agnoverunt, ita nunc Judici-
 „o Aulico in his causis sunt obnoxii. In aliis autem causis contentiosis &
 „processualibus Judaei juxta verba allegata Constitutionis de Ao. 1751
 „yy). „Was die Juden-Processe betrifft, so muß es bey der bies-
 „rigen Verfassung nach welcher die Juden theils unter dem Magistrat,
 „theils unter dem Burggräflichen Amte stehen, gelassen werden „par-
 „tim Magistratus seu Judicii Civitatis partim Summi Burggrawia-
 „tus Jurisdictioni subjacent & forum praeventionis hic obtinet. Pro
 „norma dijudicandi causas matrimoniales jam jam inservit Corpus Ju-
 „ris Fridericianum quippe quod in dictis causis matrimonialibus, ut &
 „tutelae, in aliis vero non, per expressam sanctionem allegata Con-
 „stitutionis zz), vim legis accepit, ratione Judaeorum autem ritus &
 „insti-

instituta eorum, imprimis quoad gradus prohibitos simul observantur.

tt) Vide ejus Dissert. Inaug. quam in Acad. hac Regiomont. pro gradu Doct. die 20. Dec. 1763 summo cum applausu habuit.

uu) §. 17.

vv) Umständliche Nachricht wie künftig die Justiz-Collegia in Preussen bestellt werden sollen.

ww) §. 4. pag. 8.

xx) Instruction vor die Königl. Preussl. Haupt-Remter und darin bestellte Justiz-Collegia pag. 7. §. 14.

yy) Pag. 9. §. 8.

zz) Pag. 9. §. 8.

§. 18.

Pertinet ergo cognitio super divortia ad Jurisdictionem Civilem (§. 17.) & exinde sua sponte fluit, quod divortia vel Separationes tam ad tempus, quam in perpetuum & quoad vinculum neutiqvam privata auctoritate sint suscipienda aaa) quia nemo in proprio negotio & causa propria Judex esse potest bbb), sed quod causa legitimo modo in judicium sit deducenda & juxta praescriptum legum judicanda. Cum autem delicta matrimonialia supra (§. 13. 14. & 15.) enarrata ut plurimum fieri soleant remotis testibus, hinc indicia etiam sufficiunt & faciliores probationes admittuntur ccc). Sed tamen mox ad Divortium haud est properandum, sed omnes in antecessum gradus reconciliationis probe sunt observandi; inter quos potissimum pertinet seria admonitio & dissidentium partium correctio, tentamen concordiae adhibitis ambarum partium Confessionariis & *Separatio a thoro & mensa die Scheidung von Haus, Tisch und Bette* ddd), quae nihil aliud est quam *remedium interimisticum quo mentes conjugum a se invicem alienata ad concordiam & pacem reducuntur*. Differt haec Separatio a Separatione quoad vinculum vel totale divortium jam vi vocis in eo, quod illa non tollat matrimonium, sed vinculum conjugale saluum adhuc maneat & illi tantum effectus ad tempus suspendantur, qui ex cohabitatione dependent.

aaa)

aaa) Corp. Jur. Fried. Part. I. pag. 59. §. 43. & Carpzow. Jurispr. Eccles. Lib. II. Def. 207.

bbb) L. un. C. ne quis in sua causa.

ccc) Cod. Fried. P. III. p. 156. §. 16. n. 39.

ddd) Corp. Jur. Fried. loc. alleg. §. 44.

§. 19.

Jure Civili Separatio quoad thorum & mensam plane incognita est, & apud Romanos omnis separatio conjugalis quoad vinculum erat eec). Deprehenditur quidem in Jure Romano privata Coniugum discessio fff), verum illa cum separatione a thoro & mensa eo minus comparari potest, quia illa utriusque Coniugum voluntate & privato ausu fiebat, hæc autem judiciali auctoritate & invita plerumque altera parte decernitur. Introducæta ergo primitus est Separatio quoad thorum & mensam per Canones Pontificios. Cum enim divortium verum vel quoad vinculum non permitterent, ex illa hypothesi, quod matrimonium sit sacramentum, in locum divortii substituerunt separationem perpetuam, tam Sacris Litteris, quam Legibus Romanorum incognitam ggg), & hæc introductio plenam in tribus Conciliis scil. Julienti, Nannetensi & Tridentino accepit auctoritatem hhh). Est autem hæc Pontificiorum separatio perpetua, ideoque in effectu nihil aliud, quam divortium aut solutio vinculi, quia talis separatio omnem matrimonii substantiam evertit, ita ut pugna quasi naturalis sit, esse coniugium, ubi perpetua thori & mensæ est separatio iii), quare B. Lutherus kkk), tam recte inane animorum spectrum, ein nichts, ja ein lauter Gespenst prædicat. Interim tamen hæc solutio perpetua a thoro & mensa, prævia separatione ad tempus, secundum praxin hodiernam respectu personarum Religionis Pontificiæ vel Catholicæ in Foris Protestantium & apud nos adhuc obtinet, quia divortium totale absque effectu esset, ac sequenti clausula peragitur: als werden Parthe hiemit gänzlich von einander separirer, bis der Todt sie scheidet. Ex eo simul sequitur, quod tales personæ, absque dispensatione, novum matrimonium inire non possint. Permittitur tamen hoc personæ innocenti, quæ Religioni Protestanticæ addicta est, vel etiam tunc

C

quando

quando persona innocens a Religione Catholica ad Protestantium divortium facit, vel conversa fit.

ccc) Sarr. de Coecci Jus Civil, controvers. ad Tit. 7. de Divort. Quæst. 3.

fff) L. 32. §. 13. 7. de Donat. int. vir. & uxor. & l. 15. 7. de ad. ver. amot.

ggg) Corpz. Jurispr. Eccles. Lib. II. Def. 210.

hhh) Stryck. Us. Mod. 7. ad Tit. de Divort. §. 6.

iii) De Coecci loc. alleg. Quæst. 4. & Parentis Henr. de Cocc. Dissert. de Matrim. moment. Sect. 1. §. 4.

kkk) Tom. V. Jenens. Germ. Fol. 252.

§. 20.

Longe alia proinde apud Protestantes Separationis quoad
 florum & mensam est qualitas & ratio, huncque illa maxime in
 finem aptiorem plane & commodiorem retenta est, ut sit me-
 dium temporale (§. 18.), quo vel majora inter coniuges evi-
 tentur mala, vel adigantur, ut tandem in gratiam redeant III).
 Nunquam ergo hæc Separatio apud nos inter Protestantes fit in
 perpetuum, sed tantum ad tempus, & ob ejusmodi solum mo-
 do causas emergentes decernitur, ob quas separatio quoad vin-
 culum vel divortium non est concedendum. Præcipuæ harum caus-
 arum sunt sævitia unius vel alterius coniugis, plerumque mari-
 ti; & hic iterum a vigore Juris Canonici quod mmm), capi-
 tale odium & extremam sævitiam requirit, receditur; ita ut jam
 ob rixas gravissimas & inde ortam inimicitiam, ob quam non
 statim ad concordiam reduci possunt partes, separatio ad tempus,
 & quidem ordinarie ad annum hac clausula: als werden Parthe
 zu Beruhigung ihrer gegen einander aufgebrachtten Gemüther auf
 ein Jahr von Haus, Tisch und Bette geschieden, conceditur,
 etsi ei, qui illam petit culpa aliqua imputari possit. Nunquam enim
 fere innocens dici poterit, qui cum coniuge litigat, & semper in
 promptu erant, quæ ipsi objiciantur. In aliis autem casibus &
 causis supra (§. 12. 13. 14. 15. & 16.) recensitis, simulac probatio

batio adest, statim totale divortium obtinet, ita tamen ut in causa adulterii (§. 12.) in foro matrimoniali super illud non cognoscatur, sed cognitio Foro Criminali relinqvatur, hac clausula; als sollen diese Acta per Mandatum an das Criminal-Collegium gesandt werden, um den angegebenen Ehebruch gehörig zu untersuchen, und darüber rechtlich zu erkennen, da denn, wenn solches geschehen wegen der Ehescheidung und sonst weiter erkannt werden soll. W. R. J.

III) Joh. Georg. Nicolai de Divort. & repud. P. 2. C. 5. n. 50

mm) C. 9. & 13. X. de Rehit. Spol.

§. 21.

Effectus ac Poenae separationis quoad thorum & mensam & quoad vinculum vel divortii totalis maxime differunt. In separatione enim 1) pars nocens innocenti & regulariter maritus uxori durante separatione alimenta & quidem ab eo tempore praestare debet, quo iuste abiit, mala nimirum mariti tractatione iustoque metu ad discedendum compulsus. Neque liberabit maritum a praestatione alimentorum, quod uxor interim ea a parentibus suis aut cognatis acceperit, quia hoc intuitu solius uxoris factum adeoque marito non prodest nnn). Habet autem uxor jus electionis utrum illata, dotem nempe & paraphernalia repetere, aut alimenta pro dignitate & conditione sua & mariti accipere velit ooo). Si ambo in culpa sunt, determinatio alimentorum arbitrio Judicis est relinqvenda ppp). Si vero uxor propria sua culpa abit, alimenta a marito petere haud valebit qqq). Porro 2) maritus uxori in casum separationis suppellectilem domesticam & ceteras res, quibus uxor separata opus habet, extradere debet, & sic vice versa. Durante enim separatione matrimonium non tollitur, sed perdurat, adeoque mutua coniugum officia, sola cohabitatione excepta (§. 18.) non cessant nec iura eorundem subvertuntur. Habitationem interea 3) quod attinget, ea illi est relinqvenda, cui tempore contracti matrimonii dominium aedium competiit, in conducta autem domo pars innocens durante separatione tuetur rrr), cui etiam 4) liberi infelici tali matrimonio progeniti sunt relinqvendi sss), & ad

amovendum dissipationis periculum & rem familiarem salvam tuendam, 5) consignatio bonorum utriusque coniugis, si in communione bonorum vixerunt vel Inventarium & quidem a Iudice ordinario est conficiendum & actis apponendum, in quem finem sententiæ separationis sequens clausula inseritur. Magistratus aber hat ein vollständiges Inventarium von der Parthe beyderseitigen Vermögen aufzunehmen und einzuschicken, auch dahin zu sorgen, daß solches während der Separation conserviret bleibe. Durante separatione 6) ambo coniuges ab omnibus comminationibus, iniuriis tam verbalibus quam realibus & aliis insultibus omnino abstinere debent, & hinc, si metus contraventionis subest cautionem de non offendendo pignoratitiam vel juratoriam his verbis: „Ich „N. N. Schwere zu Gott dem Allmächtigen einen Eyd, daß ich „hinsühro meine Ehegattin an ihrem Leibe und Leben, oder auch „Gütern nicht beschädigen noch gefährden wolle, als mir Gott helfe „se u.“ præstare, nec non promissis stare debent, sub pœna incarcerationis & perjurii ttt). Ad eandem Cautionem etiam tempore separationis elapso pars nocens & inprimis maritus tenetur, si uxor justum allegare potest metum, maritum sevitas esse continuaturum uuu), cum non solum præterita, sed & timor futuræ sevitiæ attendi debeat vvv), altero autem coniuge durante separatione vel post ad frugem redeunte & malos mores suos corrigente, revocanda est. 7) Vitæ consuetudo & matrimonium auctoritate judiciali, adeo ut pars refractaria, causa cognita aliquando ad revertendum & continuandum matrimonium juste cogi possit, qui enim correxit vitam & emendavit mores, sustulit separationis causam, hinc ea sublata & cessante, effectus quoque cessare debent. Si vero in contrarium finita separatione temporaria, nulla spes reconciliationis superest, ita, ut reiterato licet tentamine concordiæ & readhibito Clerico vel Confessionario, tamen neque in marito penitentiæ neque in uxore veniæ locus sit, sed potius in una vel altera parte iracundia, ultionis cupiditas, adversæ mentis pertinacia & inimicitia capitalis appareat, tunc terminis sequentibus. „Alldieweilen die bisherige Separation „zu beyderseitigen Parthe Beruhigung nichts beygetragen, sondern „ihre Gemüther noch mehr erbittert geworden, und einer gegen dem „andern einen unversöhnlichen Haß bezeiget, auch nach nunmehr „geendeten Separations-Jahr beyde auf die gänßliche Ehescheidung „anges

„angetragen haben, und aller ihnen geschehenen Remonstrationen
 „ohngeachtet sich zu keiner Wieder-Bereinigung bequemen wollen,
 „als wird vorkommenden Umständen nach, und da zwischen Vol-
 „then keine fernere vernünftige und Christliche Ehe zu vermuthen
 „steht, das Band der Ehe zwischen ihnen hiemit gänzlich getren-
 „net und aufgehoben, dergestalt und also, daß es einem jeden von
 „ihnen frey steht sich seiner Gelegenheit nach, auch allenfalls so-
 „gleich jedoch mit mehrerer Behutsamkeit und Ueberlegung von
 „neuem anderweitig zu verheyrathen., ic. ad totale divortium pro-
 „greditur & quidem hoc cum effectu ut 8) pars nocens refracta-
 „ria omnes divortii pœnas luere debeat www), jus tamen suc-
 „cedendi 9) etiam parti nocenti salvum manet, quando forte pars
 altera durante separatione, judiciali auctoritate, non vero pri-
 vato consilio & ausu facta, morte decessit, de quo ratio in
 promptu est, nimirum, quia durante separatione quoad thorum
 & mensam vinculum matrimonii nondum solutum est, sed potius
 subsistit xxx), & ex eadem ratione 10) etiam debita durante se-
 paratione ab uno vel altero Coniugum in communione bono-
 rum viventium contracta & in rem familiarem, licet intentione
 tantum versa ex communi massa sunt solvenda.

nnn) Arg. l. 10. §. 13. & l. 26. §. 3. ꝛ. Mandat.

ooo) Corp. Jur. Fried. P. I. pag. 59. §. 46.

ppp) Corp. Jur. Fried. loc. alleg. §. 51.

qqq) Carpz. Jurispr. Consist. Lib. 11. Def. 213.

rrr) Corp. Jur. Fried. loc. alleg. §. 49.

fff) Corp. Jur. Fried. loc. alleg. §. 48.

ttt) Corp. Jur. Fried. loc. alleg. §. 52.

uuu) Corp. Jur. Fried. loc. alleg. §. 53.

vvv) Cap. literas X. de Rest. Spoliat.

www) Corp. Jur. Fried. loc. cit. §. 54.

xxx) Carpz. Jur. Ecclesiast. L. 11. Def. 215. Joh. Balthaf. a Wernher Select.
 Obs. for. P. VI. Obs. 325. Corp. Jur. Fried. loc. cit. §. 55.

§. 22.

Aliæ adhuc & diversæ effectus ac pœnæ occurrunt in separatione quoad vinculum vel totale divortium idque tam respectu personarum quam bonorum. *Personas* enim quod atinet Coniuges & quidem potissime tam ob adulterium (§. 12.) prævia nimirum causæ in foro criminali cognitione (§. 20.) quam etiam ob malitiosam desertionem (§. 13.) ita dissolvuntur ut parti innocenti nuptias cum alia persona & quidem ex nunc, si modo, quod uxor a marito non gravida sit, satis constat, contrahere liceat yyy), id quod sequentem in modum decernitur. „Alldieweilen Beklagter, nach vorgängiger Untersuchung des Ehebruchs schuldig erkannt, und dieses Verbrechen wegen bestraft worden, als wird nach Vorschrift der Rechte das Band der Ehe zwischen diesen beyden Eheleuten hiemit gänzlich aufgehoben, der Klägerin allein sich ihrer Gelegenheit nach, auch sogleich, jedoch mit mehrerem Bedacht zu verheyrathen gestattet, und Beklagter in Verlust eines Drittels seines eigenen Vermögens, wie auch in Bezahlung der Unkosten dieses Processes hiemit verurtheilet,“ x. parti nocenti autem spes aliarum nuptiarum non aliter remanet, quam subsequuta dispensatione Principis, de qua & de eo, quod iustum est circa hanc dispensationem sublimate admodum Responsum communicavit Illustris de Cocceji zzz), quod legi meretur.

yyy) Carpzow. Jurisp. Eccl. Lib. II. Def. 191. & 192.

zzz) In Jur. Civ. contror. ad Tit. de Divort. Quæst. 7.

§. 23.

Porro quoad bona & quidem si maritus causam divortio dedit, ille non solum dotem restituere debet, sed amittit quoque dominium donationis propter nuptias aaaa). Si vero nec dos nec donatio propter nuptias constituta est, quod regulariter per Pactum Dotale ut fiat, necesse est, uxor innocens tertiam partem ex omnibus mariti bonis lucratur. Ast matrimonio culpa uxoris dissoluto marito innocenti dos & donatio propter nuptias, si Pacta dotalia exstant lucro cedunt bbbb), nisi liberi ex matrimonio communi adsunt, ad quos dos quoad prioritatem devolyitur, deficientibus autem pactis mari-

maritus innocens pari modo tertiam omnium bonorum uxoris partem lucratur. Quoad personas civici ordinis, si cum Pactis dotalibus matrimonium inierunt idem quoque hic in Borussia obtinet, si autem in communione bonorum vivunt, pars innocens a Dimidia Culmensi alterius coniugis tertiam partem sibi vindicat, ita tamen, ut in utroque casu pars innocens solum usumfructum dictæ tertiæ partis obtineat & dominium liberis ex illo matrimonio progenitis cedat (cccc), qui simul parti innocenti ad educationem sumptibus nocentis relinquantur (dddd), prouti hoc ex præjudicato in causa N. contra N. apparet: „Die sämtliche Kinder aus dieser Ehe werden der Klägerin zur Aufzuehung überlassen, und soll hiernächst, wenn das Inventarium von des Beflagten Vermögen eingesandt seyn wird, wieviel derselbe zum Unterhalt der Kinder beytragen soll, festgesetzt werden,“ & cum post penitus solum matrimonium omnes ejus effectus cessent, testamenta quoque talium coniugum, si quæ sunt simul corruunt (eeee), & ante omnia ad exdivisionem bonorum jurdiligen Auseinandersetzung des Vermögens est progrediendum, ita ut prævio Inventario officioso ab utroque coniugum, inprimis autem ab eo, qui durante separatione in possessione bonorum mansit, juramento corroborando, mobilia publica auctionis lege, immobilia vero per licitationem, & subhastationem voluntariam sint distrahenda & exdividenda, liberis autem, qui ex communi matrimonio exstant, ratione futuræ tam paternæ quam maternæ hereditatis jus salvum maneat ac integrum. Caterum divortio semel & quidem inprimis ob adulterium & malitiosam desertionem decreto, coniuges ad prius matrimonium privata auctoritate reverti nequeunt, sed ad illud reassumendum a parte nocenti dispensatio Principis & ab utraque parte repetita Benedictio Sacerdotalis necessario requiritur, quia revera novum initur matrimonium (ffff).

aaaa) L. 8. §. 5. C. de Repud. Nov. 117. Cap. 13. & Corp. Jur. Fried. pag. 58. §. 38.

bbbb) L. 8. §. 4. C. de Repud. Nov. 117. C. 13. Corp. Jur. Fried. loc. cit.

cccc) Corp. Jur. Fried. loc. alleg. §. 39.

dddd) Lauterb. in f. Tit. de Divort. & Corp. Jur. Fried. loc. cit. §. 48.

eeee)

ecce) Corp. Jur. Fried. loc. cit. §. 41.
 ffff) Struyck. Ul. Mod. 7. ad Tit. de Divort. §. 60. & autores ab illo alleg.

§. 24.

Hæc de effectibus & pœnis divortii tam partialis quam totalis, pro instituti & Schediasmatis hujus ratione delineasse sufficiant. Quid vero magis optandum esset, quam, quod alii peiores adhuc effectus morales, qui ex effrenato pruritu dirumpendi frivolis ut plurimum causis matrimonii vinculum sequuntur, Judicia vexant, imo flagella sæpius Divina concitant, nostris in primis temporibus cessarent, illisque obex poneretur &

F I N I S.

S. D. G.

Königsberg, Diss., 1740-99

ULB Halle 3
004 587 936

f
sb.

1765 17

A. D. G.
DISSERTATIO JURIDICA INAUGURALIS
DE
EFFECTIBUS ET POENIS
DIVORTII TAM PARTIALIS
QVAM TOTALIS

QVAM
PRO RITE CAPESSENDA PROFESSORIS JURIS
ORDINARII PROVINCIA
CLEMENTISSIME SIBI DEMANDATA
IN AUDITORIO MAXIMO

DIE XXVIII. FEBR. ANNO MDCCLXV.
HORIS ANTE ET POMERIDIANIS

DEFENDET
AUCTOR ET PRÆSES
CRISTIANUS RENATUS BRAUN
J. U. D. SACRÆ REGIÆ MAJESTATIS PRUSSIÆ CONSILIARIUS
RERUM CRIMINALIUM, ET SUPREMARUM IN REGNO PRUSSIÆ
CURIARUM ADVOCATUS

RESPONDENTE
DANIELE ANDREA ZERNECKE J. U. G.

GEDANENSI
CONTRA OPPONENTES JURIS CULTORES
ERNESTUM THEOPHILUM LILIENTHAL REG. PRUSS.
HEINRICUM CAROLUM JESTER REG. PRUSS.
JACOBUM MADEYKA JOHANNISE. DRYGALLA PRUSS.

REGIOMONTI
LITTERIS HARTUNGIANIS.

Handwritten initials: D. W.

